

vesebben dolgoztak ugyanis a Sternbuch fivérekkel, akik kevésbé törődtek a jogi formaságokkal, és jobban hittek a németekkel való megegyezés lehetőségében, mint Saly Mayer, a Joint svájci nemzetiségű helyi vezetője. A Sternbuch fivérek az ún. Freudiger-terv fő pontjait Roswell D. McClelland, a Háborús Menekültügyi Hivatal svájci képviselője elé terjesztették, indítványozva egyebek mellett egy 700 000 svájci frankos hitelkeret megnyitását is a Schweizerische Kreditanstalt útján. A tervek merev ellenállásba ütköztek, s nemcsak azért, s nemcsak azért, mert az amerikaiak – a többi szövetségeshez hasonlóan – mindenfajta „váltásdíj”-alkutól elzárkóztak, hanem azért is, mert Saly Mayer nem volt hajlandó „megtenni a megfelelő lépéseket”¹¹².

Budapesten a Mentőbizottság vezetőiben gyanakvást keltettek Freudiger kezdeményezései. Attól féltek, hogy magához akarja ragadni a Becherrel folyó tárgyalások irányítását, és ragaszkodtak ahhoz, hogy kísérje őt Biss, vagy ha lehet, Biss egymaga kösse meg a megállapodást.¹¹³ A váltságos helyzet úgy oldódott meg, hogy hirtelen előkerült Kasztner, aki ismét kézbe vette a tárgyalások irányítását.

Az eredeti tervek mégis változtatásra szorultak, mégpedig július végén, amikor a nyugati hatalmak megtiltották állampolgáraiknak, hogy bármilyen célból beszédbe elegyedjenek a németekkel. Az első számú tárgyalópartner most Saly Mayer lett, akit McClelland közreműködésével választottak ki erre a feladatra. Mayer cselekvési szabadságát nemcsak az amerikai befolyás alatt álló Joint korlátozta, de a Háborús Menekültügyi Hivatal is. Fő feladatául szabták, hogy lassítsa le a tárgyalások menetét, s az áruk vagy pénzüsszegek átadását illetően ne kötelezze el magát egyértelműen. Ezzel a halogató taktikával Saly Mayer tökéletesen egyetértett, és megbízhatóan teljesítette is feladatát. Alkatilag zárkózott és igen gyanakvó ember volt. Nem nagyon jött ki a különböző svájci és nemzetközi zsidó szervezetek helyi képviselőivel, kivéve talán Nathan Schwalbot, a Haluc genfi képviselőjét. A Joint pénzeit aggályoskodóan és rendkívül óvatosan kezelte, ami a hatékony mentést sok zsidó vezető, elsősorban a náciizmus poklában élők szemében jóformán lehetetlenné tette. A náciik végleges megoldási programjának tartalmával ugyanúgy tisztában volt, és ugyanúgy hallgatott róla, mint a szabad világ többi vezetője.

Miután a tárgyalások ismét megindultak, Kasztner megsürgette Becher-t, hogy az SS jó szándékának jeléül engedélyezzék a bergén-belseni csoport továbbutazását valamelyik semleges országba. Mayer helyeselte ezt a kérést, és próbatételnek fogta fel. Becher, aki augusztus 2-án tért vissza Berlinből, közölte Kasztnerrel, hogy Himmler bizonyos javadalmazás fejében hajlandó engedélyezni zsidók kivándorlását Európából, és hogy az első 500 fős csoport útnak indulhat Bergen-Belsenből valamelyik